

Úřad práce České republiky, generální ředitelství

Čj.: UPCR-2025/92623-20000402/2

Poskytnutí vyjádření k požadavku na doložení kompletního výpisu z bankovního účtu u dávek pomoci v hmotné nouzi

Žádost:

ze dne 22. 7. 2025

Žádost o poskytnutí informací na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Žadatelka v žádosti uvádí:

„V příloze zasílám výňatek z výzvy Úřadu práce, na jejímž základě je požadováno doložení kompletního výpisu z bankovního účtu, a to včetně všech odchozích plateb, tedy i těch, které přímo nesouvisí s ověřováním příjmů.

V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. tímto žádám o sdělení, zda je Úřad práce skutečně oprávněn vyžadovat kompletní bankovní výpis včetně všech výdajových transakcí, a to s ohledem na zásadu minimalizace zpracování osobních údajů dle čl. 5 a 6 nařízení GDPR (EU 2016/679).

Osobně jsem toho názoru, že export transakční historie obsahující výhradně příjmové transakce je pro ověření příjmů zcela dostačující.

Prosím o objasnění.“

Odpověď Úřadu práce České republiky, generálního ředitelství:

Po konzultaci s Oddělením nepojistných sociálních dávek a s pověřencem pro ochranu osobních údajů k Vaší žádosti sdělujeme následující:

Ačkoli zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), výslovně nevymezuje jako povinnost doložení výpisu z účtu, jsou podle § 49 odst. 1 tohoto zákona žadatel o dávku, příjemce dávky i společně posuzované osoby povinni osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu. Pro posouzení nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi je nezbytné prokázat majetkové poměry, kdy žadatel o dávku, příjemce dávky i společně posuzované osoby jsou povinni doložit nejen své příjmy, ale i celkovou finanční a majetkovou situaci, aby bylo možné posoudit, zda splňují podmínky pro přiznání dávky. V souvislosti s prokázáním majetkových poměrů žadatele o dávku, příjemce dávky a společně posuzovaných osob je Úřad práce oprávněn vyžadovat různé doklady potvrzující jejich majetkovou situaci, např. výpis z účtu, ze kterého je zřejmý stav na účtu a jsou zde uvedeny jak příjmy, tak výdaje (odchozí platby).

Nad rámec výše uvedeného ukládá § 50a zákona o pomoci v hmotné nouzi peněžním ústavům povinnost sdělit orgánu pomoci v hmotné nouzi na jeho písemnou žádost údaje o číslech účtů žadatele o dávku, příjemce dávky i společně posuzovaných osob nebo jeho jiných jedinečných identifikátorech, jakož i o jejich stavu a změnách. Úřad práce je tedy v případě potřeby oprávněn obrátit se na příslušný peněžní ústav a peněžní ústav je povinen údaje o bankovních účtech Úřadu práce poskytnout.

Vyžadování kompletních výpisů z účtů je tedy v souladu s pravidly pro ochranu osobních údajů, protože doložení těchto výpisů je vyžadováno k naplnění účelu sledovaného zákonem, konkrétně k posouzení majetkových poměrů žadatele o dávku, příjemce dávky a společně posuzovaných osob za účelem posouzení nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi, na její výši nebo výplatu.

Oprávnění Úřadu práce vyžadovat při rozhodování o nároku na dávku pomoci v hmotné nouzi, na její výši nebo výplatu doložení výpisů z účtů přezkoumával a potvrdil také Nejvyšší správní soud, jehož rozsudek ze dne 19. 4. 2016, čj. 6 Ads 219/2015-30, Vám zasíláme v příloze. V rozsudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že nutnost posuzovat celkové majetkové a sociální poměry vyplývá přímo ze subsidiárního charakteru základního práva zakotveného v čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť je nutné ze systému pomoci v hmotné nouzi vyloučit takové osoby, *„jejichž příjmy sice nedosahují částky živobytí, avšak žijí v takových sociálních a majetkových poměrech, že je nelogické a nespravedlivé poskytovat jim příspěvek na živobytí z daní ostatních osob. Takové osoby totiž ve skutečnosti nejsou v hmotné nouzi a nepotřebují od státu pomoc nezbytnou pro zajištění jejich základních životních podmínek.“*

Příloha: dle textu